

Sr. Dominika – Helena Kočišková

Pri nástupe komunizmu som bola 5 rokov členkou rehole. Mala som 21 rokov. Žila som v kláštoroch: v Bratislave – Prievoze, v Žiline a v Nových Zámkoch. Tu som navštevovala zdravotnícku školu a potom som pracovala v nemocnici. V komunite bolo 34 sestier, ktoré tiež pracovali v nemocnici.

V roku 1950 začalo verejné prenasledovanie. Pozbierali kríže z nemocničných izieb, nahovárali nás do civilu, sľubovali výhodné miesta a vysoký plat. Vyhrážali sa, že inak nás budú vyvážať na Sibír. U nás to trvalo 8 rokov, kým nás vyviezli do Slovenskej Ľupče. Bolo to 8. augusta 1958. Ráno o 2,00 hod. sme mali sv. omšu. Hneď po nej ešte pred našimi očami začali rozbíjať oltár. Nakoniec po sv. omši sme zaspievali Te Deum. Pán Pavlík, ktorý nás mal na starosti, chytil sestru predstavenú za plecía a tlkol s ňou o stenu, že sa odvážila rušiť nočný pokoj. Ale to im nevadilo, že asi 50 chlapov, ktorí nás strážili, pili v ústavnej jedálni a celú noc vyrušovali. Hneď po sv. omši nám do jedného autobusu naložili batožinu a do druhého sme nasadli my. Cestou nikto nerozprával, každá sestra bola pohrúžená do modlitby. Na obed sme dorazili do starého hradu Slovenská Ľupča, kde sme mali pripravené 4 izby. Dve boli prechodné. Bolo to horné nádvorie, kam viedli drevené schody a bolo ich asi 100. Okolo nás bolo všetko rozbité, lebo tu pracovali robotníci. Nemali sme ešte ani WC, ani vodu. V pivnici boli potkany a množstvo netopierov. Na prízemí, kde už bývali sestry vincentky a 6 sestier z Kongregácie Ducha Svätého, bola hotová kaplnka, WC, jedáleň a kuchyňa. Kúrilo sa v železných kachliach. Koks a drevo bolo treba vynášať hore po schodoch. Najťažší bol prvý rok, strava bola slabá. S pomocou Božou sa však dalo všetko prežiť. Okolo sa stále niečo opravovalo a keď už bolo niečo hotové, dovážali ďalšie sestry z nemocníc. Zo začiatku sme nemali ani práčky, prali sme v korytách a vodu sme zohrievali v kotloch. Prádlo sme vešali von do záhrady aj v zime. Pri tom na nás zamrzli aj mokré zástery. Prácu sme mali zadelenú v kuchyni, v záhrade, na dvore, pri dreve a väčšinou sme chodili okopávať družstevné polia a hrať seno. Pri tom všetkom sme však nestrácali radosť, posilňovali sme jedna druhú, pri práci sme spievali a modlili sa.

Spomeniem jednu z príhod, ktoré sa nám stali. Viacej sestier nás vyviezli autom ďaleko do lesa na čučoriedky a večer mali pre nás prísť. Prišiel večer, čakali sme, že prídu, ale nikto neprišiel. Celú noc sme museli ostať v lese. Našťastie tam bola horáreň, kde sa zdržiavali robotníci, a vtedy bola prázdna. Tam sme sa uchýlili. Nikto nešomral, nenadával. Ráno správca zohnal na družstve nákladné auto, ktorým prišli pre nás. Najhoršie bolo, že sme nemali čo jesť. Ale aj to sme prežili. Pán nad nami bdel a chránil nás.

Prišli voľby, myslím, že to bol rok 1960. Sestry nešli voliť a povedali, že keď nemajú práva, nemajú ani povinnosti.

Predstaveným potom ponúkali prácu do sociálnych ústavov, nielen na Slovensku, ale aj v Čechách a na Morave. Niektoré z našich sestier, ktoré boli ešte schopné pracovať, išli do Ostravy a do Rokytnice u Přerova, kde som nastúpila aj ja 11. novembra 1961. Bol to ústav pre ženy. Pracovali sme s láskou a odovzdanosťou do vôle Božej. Začiatky boli ťažšie, kým nás ľudia prijali a zvykli si na nás, lebo pred nami tu pracovali české sestry Marianky. Vtedy bola taká tendencia, že jedny sestry zobrali a dali druhé, aby medzi nimi vyvolávali nepriateľstvo.

Boh však požehnával prácu sestier, ktoré pripravovali pacientky na prijatie sviatosti zmierenia, pomazanie chorých a krstu. Sestry sa snažili, aby pacientky odchádzali z tohto sveta zmierené s Pánom Bohom. V nedeľu a vo sviatky sa mohli pacientky zúčastňovať na sv. omši. Neskôr do ústavu prišiel nový vedúci, ktorý bol veľký komunista, a museli sme hlásiť, kto si žiada prijať sviatosti. Veľmi nás sledoval a nakoniec dal do našej ošetrovne a dennej miestnosti odpočívacie zariadenie.

Potom do ústavu presídlili mentálne postihnuté dievčatá. Z tohto dôvodu sme tam už nemohli pracovať a premiestnili nás do ústavu Ratková Lhota. Tu nás vedúci ochotne prijal, hoci bol komunista, lebo on si vážil prácu rehoľných sestier. Pracovali sme tu 5 rokov. Keď sme už všetky mali dôchodkový vek, presťahovali sme sa do charity Bilá Voda u Javorníka. V roku 1989 bola revolúcia a my sme sa mohli v máji 1993 vrátiť späť na Slovensko.

Vstup do rehole bol počas komunizmu nemožný, iba potajomky, formácia bola sťažená, lebo sme boli stále sledované štátnymi úradmi. Odchod do zahraničia bol takisto znemožnený.

Sestry zo všetkých pracovísk boli vyvezené do tzv. sústredovacích táborov – charitných domovov.

Všetko, čo sme vlastnili, zobral štát. My sme boli vyvezené na starý hrad v Slovenskej Lupči. Tam sme nemohli vykonávať žiadnu verejnú činnosť, pracovali sme manuálne v záhrade, v kuchyni a väčšina na družstevných poliach.

Bolo nás tam sústredených viac rehoľných komunít. Vzájomné kontakty medzi sebou boli dobré.

V rokoch 1950 – 1989, ktoré boli pre Cirkev ťažké, som nestrácala nádej. Počas celého tohto obdobia, na konci ktorého som bola členkou rehole už 44 rokov, som sa snažila prehľbiť svoj duchovný život, žiť v blízkosti Ježiša, dôverovať, že Pán svojich neopustí ani v utrpení, ani v kríži. Strach o svoj život som nemala, hoci sa nám vyhrážali, že nás odvezú na Sibír, keď neodložíme rehoľné rúcho. Posilňovala ma myšlienka, že kto miluje Boha, všetky veci sa obrátia na dobré. Udržovať sa v nádeji mi pomáhala sv. omša, ďalej sv. prijímanie, sviatosti, modlitba a zvlášť láska k Ukrižovanému Spasiteľovi, veď celé moje srdce patrilo Pánovi.

Zo sv. Písma mi zvlášť pomáhala stať o kríži, v ktorej je napísané: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!“ (Mt 16,24) „Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás.“ (Jn 15,20)

Jednotu so sestrami som sa snažila prežívať vo viere a láske. V sestrách som sa snažila vidieť Krista, lebo nás spájala Eucharistia. Po roku 1960 niektoré z nás prideliť do práce v ústavoch sociálnej starostlivosti, ale len v Čechách, nie na Slovensku. Opatrovali sme starých a opustených ľudí. Práca bola ťažká, ale apoštolát veľký. Naším svedectvom pri ošetrovaní chorých bolo: svedectvo lásky, dobré slovo, povzbudenie a dobrý príklad. Najmä naše zverenkyne odchádzali na večnosť spokojné, vyrovnané a zmierené s Pánom Bohom.